

D I E N O S Z I N I O S
1946 m. sausio m. 22 d.

15-82

JTO SUVAZIAVIMO PIRMININKAS

Briuselis (YP) JTO suvaziavimo pirmininku išrinktas Belgijos uzs.renk. ministras Paul Henry Spaakas del puikaus iskalbingumo vadinamas "Belgijos Churcilliu". Buves Belgijos min. pirm. Spaakas 30 metu amziaus mete juriste karjera ir pradejo politine veikla. Jis gime 1899 m. Briuselyje priemiestyje Scherbeek. Per I-ji pasaulini kara vokieciams uzemus Belgija, 17 metu Spaakas bande pereiti fronta ir prisijungti prie Belgijos armijos, kovejusios Prancuzijoje. Vokieciai ji paciupe ir internuota islaike iki karo pabaigos. 1932 m. Spaakas isrinktas i Belgijos parlamenta socialistu atstovu. Po treju metu paskirtas susisiekimo ministru. 1936 m. - uzsieniu reik. ministru, o 1938 m. ministru pirmininku. 1940 m. vokieciams uzimant Belgija, jis vel buve uzsieniu reikalu ministras. Spaakas Belgijoje palikes save zmona ir dvi dukteris, su savo vieninteliu sumumi Fernandu pabego i Ispanija. Pagaliau per Portugaija kur jis su Pierlot sudare eksiline Belgijos vyriausybe. Rusams pralaimėjus slaptuosius JTO pirmininke rinkimus, Spaakas buve isrinktas pirmininku. Per Bevino surengta priemima Spaakas pasake rusu atstovui Gromyko: "Man gaila, kad jus negalejote uz mane balsuoti, bet vis tiek as busiu geras pirmininkas Gromyko patenkinti nusisypsojes ir atsakes: "Mes norejom jus isrinkti i Saugumo Taryba (Aidu 13 nr.)"

MIRE DU TAUTOS VYRAI

Prie vakarykstes zinios papildomai pranesama, kad dr. V. Gaigalaitis buve zymus Mazesios Lietuvos sunus, dalyvave lietuviu tautos politiniame ir visuomeniniame gyvenime. Kaip lietuviu atstovas buve isrinktas i senosios Vokietijos reichstaga, dalyvave Klaipedos lietuviu tautiniame judejime ir Lietuvos valstybes atstatyme. Isejes is politinio gyvenimo profesoriavo Kauno universitete evangeliku teologijos fakultete, kuris rege lietuviu evangeliku kunigus.

"Musu Kelias" 2 nr. vel skelbia, kad s.m. sausio m. 4 d. Wiesbadene ligonineje mire prof. Jurgis ELISONAS. Su sia per ankstyva mirtimi lietuviu tauta yra netekusi plataus masto veikejo: vieno is pirmuju Lietuvos kariuomenes steigēju (pirmuno), gamininko, folkloriste ir visuomenes veikejo.

TRUMPOS ZINIOS

(BBC) Vakar Atenuose ivyko E.A.M. demonstracijos, kuriose dalyvave apie 100.000 zmoniu. Buve reikalaujama isileisti EAM i vyriausybe ir pasalinti is kraste svetimu krastu kariuomene. Po demonstracijos isiverze i vienos desiniosios partijos bustine ir ja sunaikino, kaltindami tuo, kad is ten buve saudoma i demonstrantus.

- Sestadieni ivyko stipriu sprogimu Jeruzaleje. Sunaikintas keletas pastatu. Radijo stotis apgadinta. Buve nienas britu kapitonas, vienas policijos karininkas ir vienas kareivis. Teroristu tarpe taip pat esama auku. Kariuomene Jeruzaleje sustiprinta. Neramumu buve ir Tel Avive. Jeruzaleje per kratas rasta ginklu ir sprogstamos medziagos.

- Sia savaite Nurnberge prancuzu kaltintojai irodys, kad Goringas yra didziausias mene kuriniu vagis nuo Romos ciesoriaus laiku. Panasus kaltinimai bus patiekti ir pries Rosenberga ir kitus.

- Pietu Graikijoje paskelbtas isimties stovis del ivykusiu susirenimu su monarchistais ir krastutiniiais kairiasiais.

-(Austrijos rad.) Italija susitare su UNRRA del prekiu pristatymo 1946 metais uz 375 milijonus dolerių.

- Olandijoje pirma karta jos istorijoje ikurta darbininku partija.

- Graikijoje, Peloponese uzdrausti politiniai susirinkimai.

- Gen. Eisenhoweris per radija pareiske, kad ateinanciais menesiais demobilizacija busianti dar labiau suletinta, nes kariuomene turi rupintis ne tik JAV saugumu, bet ir pries krastu demilitarizavimu.

-(Sveicarijos rad.) Buves Italijos min. pirm. Pari italų laikinajam parlamente pareiske, kad Italija turi eiti susipratimo keliu su Prancuzija. Ji turinti palaikyti draugiskus santykius ir su Jugoslavija.

- Prancuzija dabartineje Londone uzs.reik.min. pavad. konferencijoje reikalaujanti sienu mazo pakeitimo su Italija. Reikalavimai grindziami strateginiais sumetimais.

- Vakar tureje prasideti vokieciu evakuacija is Cekoslovakijos (1½ milijono ir is Vengrijos (½ milijono) i amerikieciu zona.

- Britu pasiuntinys Maskvoj ir atstovas komisijoje Rumunijai Charle Kerr paskirtas D. Britanijos igaliotiniu Javai.

sybe paveikti D.Britanija ir kartu su ja sutvarkyti padėti Graikijoje.

- Siandien susirenka Vengrijės parlamentas, kuris, namoma, paskelbs Vengrija respublika.

- Užs.reikalų ministrų pavažuotojų konferencija Londone nutarė pasiųsti komisiją į vietą Italijos-Jugoslavijos sienai nustatyti.

- 2 -

traukta, tai galėtų atsitikti, kad japonai atsisakytu pagėti ginklus. Todel indoneziečiai pageidauja, kad britu kariuomene pasiliktu ir toliau Indonezijoje. Esa indoneziečiai kovoja ne su britais, bet su olandais.

JTO KOMISIJOS VAKAR POSEDŽIAVO TOLIAU

Londonas (BBC) Vakar visos 6 komisijos ir keletas pakomisijų posėdžiavo toliau. Ekonominėje komisijoje Anglija pasiūle istoti ir likusius JTO narius i UNRRA, o tie, kurie jai priklausė, privala sumokėti tolimesnius savo pajamų nuosimcius. SSSR delegacija pasiūle, kad UNRRAI imkėtų tik tos valstybes, kurios nebuvo užimtos vokiečių. Buvusias užimtas reikėtų atleisti. Klausimas liks dar neįsprastas. Vakar buvo susirinkusi ir Patikestinii Taryba. Syrijos atstovas astriai pasisake dėl Prancūzijos nusistatymo. Prancūzijoje pareiske, kad ji Kamerūna ir Togė (Afrika) laiko Prancūzijos valstybes dalimi, nes ir rinkimuose minėtos sritys jau dalyvavo. Todel Prancūzija yra nusistaciū neparduoti šių sričių JTO Patikestinii Tarybai. Syrijos atstova dalinai paremė ir Pietų Afrikos Sąjungos atstovus. Saugumo Taryba vakar neoficialiūse pasitarimuose svarstė atomines komisijos klausimą. Australijos atstovas pareiske, kad pirmadienio politinės komisijos posėdyje mažosios valstybės balsavo už Maskvos konferencijos projekta, nors daugelyje punktu jam nepritare. Balsavo dėl to, kad reikalas labai svarbus visam pasauliui. Šis kvietė ir didžiasias valstybes ateityje galvoti taip pat ir neatsizvelgti per daugį savo interesus. Šiandien susirenka visumos susirinkimas, kuriam bus patikėta atomines komisijos sudarymo klausimas. Svarbiausiu kalbėtoju busias JAV uzs.reik.min. Byrnes, kuris ryt ar poryt išvyks atgal i Vasingtoną. Saugumo Taryba šiaandien neoficialiūse posėdžiuose svarstys gen. sekretoriaus klausimą, kuri išrinkis slaptam posėdyje. Pagal Paryžiaus radiją, esa minima Kanados pasiuntinio Vasingtone, Norvegijos uzs.reik. ministerio ir Olandijos uzs.reik. ministro kandidatus. Išrinktas kandidatas bus pasiūlytas visumos susirinkimui ir šio galutinai patvirtintas. Šiandien susirenka ir ukinė bei socialinė komisija pirmo savo posėdžio.

ŠIANDIEN SPRENDŽIAMA VYRIAUSYBES KRIZĖ PRANCŪZIJOJE

Paryzius (BBC) Vakar komunistų partija, matydama, kad jų pasiūlymas nepateis, atsiėmė Thorez kandidaturą i min. pirmininkus ir pasiūle dabartinii Parlamentu pirmininką Felix Gonin (socialistą). Socialistai iš savo pusės pareikalavo min. pirm-ko postą ir pasiūle savo vadą Oriol, Gonin savo kandidatura atsiėmė Oriol naudai. Komunistai atsisake Oriol kandidatura remti, todėl socialistai jo kandidatura atsiėmė ir sutiko remti Gonin, jeigu i vyriausybę sutiks ieiti Pazangieji katalikai (MRP) Pazangieji katalikai i Gonin vyriausybę sutiko ieiti, jeigu busiančios įvykdytos kai kurios sąlygos: paskirstyti priimtina ministru portfeliai ir partijos atsisakytu nuo bet kokios demagoginės kovos tarp savęs min. kabinete, spaudoje ir visuomenėje. Šiandien po pietu susirenka parlamentas, kuris rinks min. pirmininką. Leabejojama, kad juo busias išrinktas Gonin, nes jis jau pradėjo pasitarimus dėl vyriausybės sudarymo. Šiandien trijų partijų vadovybės tarsis dėl min. pirm-ko portfelii pasiskirstymo. Taigi šiandien po pietu laukiama Prancūzijos krizes išsprendimo. Gen. de Gaulle laikosi netoli Paryžiaus Laikrastis La Mond raso, kad šiaip ar taip de Gaulle grysias i politiką, nes be jo nesa Prancūzijoje žmogaus, kuris šiuo metu galėtų eiti vyriausybės galvos pareigas.

TRUMPOS ŽINIOS

-(BBC) Tasas praneša, kad rojalistai leidžia gaudus, buk komunistai ruošiasi revoliucijai Graikijoje. Tai esanti netiesa.

-Konstitucinė Taryba Vokietijai isake užsiregistruoti darbo istaigose visiems vyrams nuo 14-65 ir moterims nuo 15-50 metų amžiaus. Neuzsiregistruavę negaus maisto kortelių.

-JAV karo ministras atvyko i Berlyną. Jis pareiske, kad stengiamasi kariauti ne valdžia Vokietijoje pakeisti civilinę.

-Graikijoje monarchistų organizacija likviduota. Jos nariai buvo užėmę Kalamatos uostą, o vėliau persikele i kalnus pasiimdami su savimi ikaitus. Dabar ikaitai paleisti.

-Graikų EAM atstovai viesi Maskvoj. Vienas jų pareiske, kad jau pries keletą mėnesių jie reikalavo atitraukti britų kariuomene ir sudaryti vyriausybę, dalyvauiant EAM, nes EAM turinti didesnę dalies tautos pasitikėjimą. Neįvykdzius šių sąlygų Graikijoje tvarkos nebusia. EAM keliones i Maskvą tikslas-paiformuoti SSSR apie padėti Graikijoje ir pakviesti auksc. tarybos atstovus atvykti stebėti rinkimus Graikijoje. Be to, prasyti SSSR vyriaus-